

Potęga lotnictwa cywilnego Decyduje o gotowości bojowej państwa

Kiedy mówi się o obronie narodowej, o zbrojeniach, to przytacza się między innymi olbrzymie liczby lotniczego sprzętu wojennego, ilość aparatów bojowych, wskazując na wysokość produkcji, ilość fabryk lotniczych, liczebność ich personelu, ilość pilotów i zawodowych szkół lotniczych. Ubocznie tylko wspomina się o lotnictwie cywilnym, jako o tym, które w momencie rozpoczęcia działań wojennych może być przy stosowane i zużyte do celów wojennych. A przecież dzisiaj już niemal we wszystkich krajach organizacja lotnictwa cywilnego prowadzona jest z myślą o takim właśnie przystosowaniu, a wymagania sfer wojskowych, co do jakości i typów aparatów, ich zasięgu i t. p. w znacznej mierze decydują o aparatach. Ponad 90% aparatów, które służą dziś do transportów osobowych lub towarowych, stanowiąc powietrzny tabor linii lotniczych, może być przy drobnych przeróbkach przystosowane do celów wojskowych. (Tak np. niemieckie samoloty komunikacyjne dzielone są już na typy, jedne, które mają służyć jako samoloty bombardujące, inne transportowe, wojskowe, jeszcze inne sanitarne).

PRZEZ CAŁY GLOB

W tych warunkach jest nieobojętne, jak przedstawia się rozwój cywilnego lotnictwa w poszczególnych krajach, tembardziej, że rozwój cywilnych linii lotniczych postępuje naprzód niezmiernie szybko, a linie te oplatają cały glob ziemski.

SUKCESY LOTNICTWA NIEMIECKIEGO

Charakterystyczne są postępy cywilnego lotnictwa w Niemczech. Przez zracjonalizowanie rozkładu lotów, standaryzację aparatów używanych na liniach lotniczych, zwiększenie intensywności służby lotniczej w Niemczech, uzyskano w pierwszym kwartale 1935 roku wzrost przebiegu przestrzeni o 133 procent w stosunku do analogicznego okresu w r. 1934. Jednocześnie wydajność przewozu osobowego wzrosła w tym okresie o 89,5 procent. Te dwie liczby świadczą o tempie rozwoju cywilnego lotnictwa niemieckiego.

KOŁOSY POWIETRZNE

Najgęstsza sieć lotniczą stałą komunikacji powietrznej posiada Europa i Stany Zjednoczone Ameryki. Największe towarzystwa komunikacyjne lotnicze — to Imperial Airways, Deutsche Luft Hansa, Air France, K. L. M., Sabena, Ala Littoria i Panamerican Airways.

Linie lotnicze tych towarzystw łączą kontynent europejski z Afryką, sięgają do wschodnich i południowych Chin, docierają do Australii i do Ameryki Południowej. Wielkie szlaki dochodzą do rozpiętości kolosalnej. Takim jest np. szlak: Anglia — Australia, Londyn — Hong-Kong i t. p.

Znamienne jest, że w ciągu ostatniego roku na wszystkich wielkich liniach lotniczych, łączących Europę z inną częścią świata, zwiększono intensywność przelotów. Od początku 1935 roku Air France wprowadziła bezpośrednio połączenie lotnicze między Paryżem a Buenos Aires, skracając czas podróży na tej przestrzeni prawie o trzy doby.

NAD OCEANAMI

Regularnej komunikacji między kontynentami przedkłada się jeszcze trudność zupełnego podboju przestrzeni na liniach transoceanicznych ze względu na ciężkie warunki atmosferyczne na trasie lotów. Zagadnienie to udało się w pełni rozwiązać do-

Oplaty u fryzjerów omawiane na konferencji

W niedzielę odbędzie się zebranie komisji porozumiewawczej wszystkich związków fryzjerskich Warszawy. Komisja ta ustalić ma ostatecznie, jakie mają być minimalne i maksymalne opłaty w zakładach. Poza tym rozpatrywanym będzie wniosek Związku Fryzjerów z Pragi, którzy domagają się przymusowego wystawiania cenników w witrynach o-

ład jedynie na linii południowo-amerykańskiej, gdzie na przetrzebieniu Dakar — Natal przelatują stale samoloty niemieckie i francuskie oraz na przestrzeni między południową Hiszpanią a Peru, gdzie przelatują Zepeliny. Anglia, Francja, Niemcy i Stany Zjednoczone podjęły próby przeprowadzenia regularnej komunikacji lotniczej nad północnym Atlantykiem. Podobnie Anglia zamierza rozbudować w bieżącym roku linie lotnicze łączące wyspy brytyjskie z Dalekim Wschodem.

Do armji w Niemczech odjechało 150 młodych gdańszczan

Agencja PRESS donosi z Gdańska:

Wśród wielkiej parady odjechał z Gdańska do Niemiec transport 150 obywateli gdańskich w wieku 17 — 20 lat. Transport skierowano do Kwidzyna, skąd partiami wysłani oni będą do różnych wschodnio-pruskich obozów „Hilfsdienstu”. Władze gdańskie przejął, jakoby uczestnicy tego transportu byli przymusowo rekrutowani i twierdzą, iż są to ochotnicy, którzy pragną służyć swej niemieckiej ojczyźnie w szeregach „Hilfsdienstu”. Wszyscy oni pełnią już półroczną służbę w formacji „Hilfsdienstu” w Gdańsku, a obecnie pragną ją kontynuować w granicach Rzeszy.

Niektóre koła gdańskie występują z zarzutem, iż obywatele gdańscy-Polacy odbywają służbę w armji polskiej. Zarzut ten, bę-

CIĄGŁA ROZBUDOWA

Fabryki samolotów mnożą się i rozbudowują. Powstają coraz nowe, doskonalsze typy maszyn o kształtach ograniczających do minimum opór powietrza. Jako aparaty najbardziej praktycznie stosowane są głównie jednopłatowce z wciąganiem podwoziem. Najbardziej przyjęła się konstrukcja metalowa.

Dążenie ku kompresji motorów idzie w parze z dążeniem do zwiększenia ich siły (wtłaczanie mieszanek gazowo-powietrznej).

Jak widać tempo postępu jest

ogromne. Wskazuje ono w pewnym przybliżeniu także na możliwość wojenne, wyrażające się przede wszystkim w coraz większym zasięgu maszyn obciążonych i w coraz większym uniezależnieniu w locie od warunków atmosferycznych co dla lotnictwa bojowego ma ogromne znaczenie.

POLSKI „LOT“

U nas na terenie lotnictwa cywilnego działa „Lot”, który nie mogąc równać się gęstością linii z przytoczoną wielkimi towarzystwami lotniczymi — ma za sobą dodatnie wyniki pracy w postaci bezpieczeństwa lotu, bezwzględnej regularności przelotów i nowoczesnym taborze, a nade wszystko w zwiększającej się stale ilości ludzi i towarów, korzystających z komunikacji powietrznej.

Mimo tych czynników bardzo ubogo wygląda nasze lotnictwo cywilne przy potęgze lotnictwa niemieckiego, Francji, Włoch, Anglii i wielu innych narodów.

Miljony idą na marne

Szkoła powszechna nie zwalcza analfabetyzmu

Według informacji, jakie ukazały się w prasie, zestawienia badań poborowych wykazały, że w województwach centralnych 26 proc. wychowanków szkół powszechnych uległo powrotnemu analfabetyzmowi. Na terenach wschodnich liczba ta przekracza 33 proc.

Dane te wystawiają bardzo złe świadectwo naszemu szkolnictwu powszechnemu. Widocznie duża część uczniów opuszcza je bez należytego opanowania umiejętności czytania i pisania. Niewątpliwie winne są temu nieodpowiednie metody pracy nauczycielskiej. Ale niesłusznie byłoby na nią zrzucać całą odpowiedzialność za fatalne skutki złej nauki. Z pewnością duża część tych, którzy ulegli powrotnemu analfabetyzmowi, bardzo nieakuratnie uczęszczała do szkoły i siedmioletni obowiązek szkolny pozostawał w stosunku do nich tylko na papierze. Mamy smutny dowód, że dzisiejsza szkoła nasza nie zabezpiecza pewnej części swych uczniów nawet przed analfabetyzmem, że wielu z nich traci bezpowrotnie okazję i czas odpowiedni do nauki, utrwalania się w przeświadczeniu o jej zbędności. Ginią marnie olbrzymie miliony złotych, wydawane na szkolnictwo powszechne.

Stan ten w ostatnich latach nie poprawił się. Przeciwnie, obecnie musimy oczekiwać jeszcze gorzej rezultatów pracy szkolnej. Nauczycieli obarczono bardzo licznymi obowiązkami „społecznymi”, zrobiono z nich coś w rodzaju służących do wszystkiego, a w szkołach przydzielono każdemu nadmierną ilość dzieci do nauki. Zredukowano do minimum jej czas we wszystkich klasach. Utrudniono wystawianie dzieciom

Młyn wodny z czasów książąt pomorskich

Niedaleko Chmielna na Kaszubach znajduje się osada Chmielno, położona w odległości 4 km. od Chmielna, która słynie z prastarego młyna wodnego, istniejącego już od czasów książąt pomorskich. Młyn obraca fale rzeki Raduni.

Chmielno przed wiekami było siedzibą książąt pomorskich. Dziś jest piękną wioską, znaną z wyrobów ceramiki kaszubskiej.

75 i 50.000 złotych za najlepsze filmy polskie

Nowe rozporządzenie o utworzeniu specjalnego funduszu filmowego dla popierania produkcji filmów w Polsce, przewiduje przyznawanie wysokich premii pieniężnych za najlepsze obrazy wyprodukowane w kraju. Z wpływów osiągniętych przez fundusz z podatku filmowego, wyznaczane będą rokrocznie nagrody za najlepsze obrazy polskie, w wysokości 75.000 i 50.000 zł.

Przegląd prasy

O PRZYSPOSOBIENIE DUCHOWE

W „Polsce Zbrojnej” major dyplomowany Adam Sołtan pisze o odbywającym się w Europie wyścigu zbrojeń i na jego tle obrazuje sytuację polską:

„Rozwój potęgi wojskowej wielkości państw współczesnych idzie przede wszystkim po linii coraz tożniejszego nasycania armji nowoczesnym sprzętem technicznym. Rzecz prosta, że i w tej dziedzinie robi się u nas i będzie się robiło wszystko to, co będzie w granicach naszych możliwości gospodarczych. Jednakże należy sobie jasno uświadomić, że możliwości te w chwili obecnej nie pozwolą nam dorównać tym państwom, którym ich potężnie rozwinięty przemysł lub olbrzymie zasoby surowców i skarbów naturalnych umożliwiają znacznie szybsze tempo w realizacji zamierzonych zbrojeń.

Gdybyśmy więc rozwój naszej siły oparli jedynie na rozwoju techniki, zostalibyśmy niechybnie zdystansowani. Stosunek sił zacząłby się kształtować na naszą niekorzyść, co doprowadziłoby koniec końców do zachwiania tej równowagi, która jest jednym z naczelnych warunków naszego bytu.”

Toteż obok uzupełniania braków technicznych trzeba położyć nacisk na przysposobienie psychiczne narodu, a zwłaszcza młodzieży:

„Dziecko polskie winno od lat najmłodszych wzrastać w świadomości faktu, że Polska jest i będzie zawsze narażona na niebezpieczeństwo, że byt Niepodległej może być utrzymany tylko ciągłym i twardym wysiłkiem całego społeczeństwa, że w naszych warunkach poświęcenie jest prosto obowiązkiem.

Im wcześniej zastępy uczącej się młodzieży zdadzą sobie sprawę, że nie żyjemy w czasach sielskich-anielskich, im wcześniej zrozumieją swoje, w stosunku do obrony państwa, obowiązki — tem lepiej. Spartańskie męstwo wpoić można jedynie przez spartańskie wychowanie.”

KOMUNIZM I WALKA Z NIM

„Warszawski Dziennik Narodowy” zwraca uwagę na fakt wykrycia radiostacji komunistycznej, przekazującej rozkazy ze stolicy ościennego państwa.

„Szmul Eksterman ze swoją tajną radiostacją i otrzymywanymi przy jej pomocy komunikatami z Moskwy wyrasta na prawdziwy symbol polskiej rzeczywistości, o którym ani na chwilę zapominać nie można.

Walka z komunizmem musi się rozstrzygnąć przede wszystkim na płaszczyźnie ideowej. Mechaniczne represje, stosowane przez władzę, odgrywają tu rolę drugorzędą. Są one nieuniknione, nie rozwiązują jednak zagadnienia. Propagandzie komunistycznej przeciwstawiać trzeba wielką ideę. Ideę porywającą masy, przeobrażającą życie społeczne i odbudowującą państwo.”

Lotnicy polscy Pobili rekord wysokości

W obserwatorium aerologicznym Państwowego Instytutu Meteorologicznego w Legionowie zbadano barograf samopiszący, które zabrali ze sobą kpt. Burzyński i dr. Narkiewicz-Jodko w niedzielnym locie do granic stratosfery na balonie Warszawa II. Jak wynika z notowań barografu, balon osiągnął wysokość 10,853 mtr., a najniższa temperatura w dolnych warstwach stratosfery wyniosła 58 stopni poniżej zera.

Tymczasowe obliczenia stwierdzają więc, że kpt. Burzyński i dr. Narkiewicz-Jodko pobili dotychczasowy oficjalny rekord mie-

Powrotny analfabetyzm wśród poborowych stanowi jeszcze jeden argument przemawiający dobitnie za jaknajszerszym skasowaniem instytucji instruktorów oświaty pozaszkolnej. Kosztują oni znacznie więcej, niż milion złotych rocznie.

Po załatwieniu ostatecznych obliczeń i formalności Aeroklub R. P. prześle protokół z wynikami lotu Warszawy II do F. A. I., celem zatwierdzenia rekordu.

Zajścia z żydami w pociągach podmiejskich

Żydowski „Nasz Przegląd” do-

nosi: „W ostatnich czasach, o czym już donosiliśmy, coraz częściej zdarzają się napady chuligańskie na pasażerów żydów, jadących pociągami podmiejskimi, odchodzącymi z dworca Głównego w Warszawie.

Jak się okazuje, grupy wyrostków (w czapkach uczniowskich, jak nam podają świadkowie) obrzucają kamieniami wagony, w których znajdują się żydzi.

Wystarczy, by pasażer — żyd wychylił się przez okno, a wnet pada w jego stronę kamień.

Dzieje się to przeważnie na st. Włochy w czasie krótkiego postoju pociągów.

Onegdaj w chwili ukazania się we Włochach pociągu nr. 549, który odszedł z dworca Głównego o godz. 22 min. 28 banda łobuzów obrzuciła kamieniami i zwirom pasażerów żydów.

Świadkami tych zajść byli: Jakób Rozenblat, Szymon Krakow, Mojżesz Holcman i Szlama Goldberg — wszyscy mieszkańcy Sochaczewa.

Dodać należy, iż konduktorzy, obsługujący pociągi podmiejskie, są bezzilni.

Surowe kary za zbiorowe listy

W urzędach pocztowych wysieszono ostrzeżenie w sprawie zakazu wysyłania w jednej kopercie listów, bądź też kart przeznaczonych dla doręczenia różnym adresatom. Przesyłka taka stanowi bowiem naruszenie przepisów o prawie wyłączności poczty.

Nadawcy zbiorowych listów po-

ciągani będą do odpowiedzialności karno-administracyjnej. Grozi im kara do 6-ciu tygodni aresztu i 13.000 zł. grzywny. Ostatnio mnożą się podobne sprawy w sądach starościnnych, a przebieg rozpraw wykazuje, że wykroczenia popełniano w większości wypadków wskutek nieświadomości,

Restauratorzy zabiegają o chóry rosyjskie

Przedstawiciele Związku Restauratorów podjęli wczoraj starania w Komisarjacie Rządu, by władza uchyliła rozporządzenie, zakazujące wykonywania piosenek rosyjskich w lokalach publicznych. Restauratorzy podkreślają, że szereg przedsiębiorców pozawierało układy z chórami ro-

syjskimi na dłuższy okres czasu i wskutek rozporządzenia Komisarjatu Rządu narażeni są na bardzo poważne straty, gdyż muszą angażować nowe chóry, bo Rosjanie po polsku śpiewają bardzo słabo.

Władze zobowiązały się ponownie rozpatrzyć tę sprawę.

Kary za niewykupienie świadectw przemysłowych

Ministerstwo Skarbu zawiadomiło organizację samorządu gospodarczego, iż w roku bieżącym nie uwzględni próśb o darowanie kar tym płatnikom, którzy świadectwa przemysłowe na rok 1936 wykupili po terminie, chociażby wykupno nastąpiło w okresie od 1 do 15 stycznia.

Kary stosowane będą wobec tych płatników, u których rewidentów skarbowi stwierdzili po 1 stycznia r. b. brak świadectwa przemysłowego i sporządzili protokół. Płatnicy, którzy nabyli świadectwo po terminie, a ustrzegali się przed protokółem, są

oczywiście wolni od kary. Urzędy skarbowe ścigali tylko od nich odsutki za zwłokę przy nabywaniu świadectwa.

Ordynacja podatkowa przewiduje karę grzywny do wysokości 3krotnej należności za świadectwo przemysłowe. Jak słyhać, kary nakładane za nabycie świadectw po terminie będą w roku bieżącym łagodne i znacznie niższe od przewidzianej ustawą wysokości. Niemniej tendencja władz skarbowych jest, aby świadectwa przemysłowe w przyszłości nabywane były w terminie, przed 1 stycznia każdego roku.

Pieczara jaskiniowców odkryta przypadkiem w Olkuskiem

Przypadkowo odkryto w pasmie górskim pod Kroczycami (Olkuskie) dużą pieczarę, ze szczątkami szkieletów, kości ludzkich, części naczyń glinianych itp. Wydelegowana z ramienia Polskiej Akademji Umiejętności z Krakowa delegacja przeprowadziła próbną badani pieczary oraz szkieletów ludzkich i naczyń. Stwierdzono, że pieczara pochodzi z czasów rzymskich, naczynia zaś z epoki neolitycznej —

ceramika 3 i 4 w. po Chrystusie. Nasuwa się przypuszczenie, że pieczara ta zamieszkiwana była przez ludzi pierwotnych — jaskiniowców. Pieczara nazwana została przez wspomnianą delegację „komorą im. ś. p. prof. Żorawskiego”.

Wiadomość o odkryciu tajemniczej pieczary zwała codziennie masy ludności, która podziwiała pieczarę wraz z różnego rodzaju soplami naciekowymi.

Kiedy gazownia ma prawo zamknąć dopływ gazu?

W tych dniach Sąd Grodzki XV-go Oddziału wydał znamienne orzeczenie w sprawie sporów między gazownią a konsumentami.

Do mieszkania Jerzego Haskelberga, zam. przy ul. Żelaznej 36, przyszedł monter gazowni miejskiej, celem zamknięcia dopływu gazu, wskutek niezapłaconego rachunku w sumie sześciu złotych. Haskelberg wręczył monterowi należność, prosząc, by ten odstąpił od swych czynności. Przedstawiciel gazowni zgodził się na to, żądając jednak 1.50 zł. za swe

przybycie. Sumy tej jednak nie dostał i nie pozwolono mu zamknąć gazomierza.

Wówczas monter zwrócił się do komisariatu policji, skąd przyszedł posterunkowy. Haskelberg i wówczas nie pozwolił zamknąć dopływu gazu. Wobec tego wytoczono konsumentowi proces o przeszkodzenie w wykonywaniu czynności służbowych.

W tych dniach ciekawa ta sprawa znalazła się na wokandzie XV Oddziału Sądu Grodzkiego, który Haskelberga uniewinnił.

Sprawadzamy kostkę choć mamy własną

Jak się dowiadujemy, zawarta została większa transakcja kompensacyjna ze Szwecją na dostawę rozmaitych artykułów na warunkach wymiennych. Szwecja w zamian za polskie towary wiezieć ma 80.000 tonn kostki granitowej, przeznaczanej na budowę dróg w Polsce.

Transakcja wywołała liczne za-

strzeżenia ze strony naszego przemysłu kamiennego. Polskie organizacje gospodarcze podnoszą bowiem, iż mamy w kraju dostateczną ilość materiałów własnych dla budowy dróg, a import granitu z zagranicy uniemożliwi zatrudnienie bezrobotnych w krajowych kamieniołomach.